ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ	**ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ: 2017 – 2018**
ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018	
ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ	**ΤΑΞΗ: Α΄**
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 04/06/2018 **ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 2 ώρες** **(07:45 - 09:45)**	**Βαθμός : ………………….…………...………..** **Ολογράφως : ………………………….……….…** **Υπογραφή Καθηγητή/τριας:**……………………
Ονοματεπώνυμο:……………………………………..……………..…	**Τμήμα:** …………

<u>ΟΔΗΓΙΕΣ</u>:

1. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **τέσσερα (4)** μέρη.
2. Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας (Tipp - ex).
3. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **έξι (6)** αριθμημένες σελίδες.
4. Να απαντήσετε σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνονται σε κάθε μέρος.
5. Τα ερωτήματα να απαντηθούν **με μελάνι χρώματος μπλε στα φύλλα εξέτασης.**

<u>ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ</u> **(4 Μονάδες)**

Να απαντήσετε **<u>ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ</u> και στις δύο (2) ερωτήσεις.**

1.Να γράψετε δίπλα από το κάθε γράμμα τον αντίστοιχο αριθμό της στήλης Β΄.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στη στήλη Β΄ περισσεύει ένα σημείο!

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
Α. Πανελλήνιοι Δεσμοί	1. Λεωνίδας
Β. Κυκλώπεια τείχη	2. Σπάρτη
Γ. Λακωνισμός	3. Μυκηναίοι
Δ. Μαραθώνας	4. Ολυμπιακοί Αγώνες
	5. Μιλτιάδης

(4 x 0,5 μον. = Μον.2)

2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λανθασμένο, γράφοντας τη λέξη «ορθό» ή «λάθος» στα φύλλα εξέτασης δίπλα από το αντίστοιχο γράμμα. (Μον.2)

α. Ο οστρακισμός ήταν έργο του Κλεισθένη.

β. Οι Πέρσες εφάρμοσαν στην Κύπρο την πολιτική του «διαίρει και βασίλευε».

γ. Η γραφή των Σουμερίων ήταν ιερογλυφική.

δ. Εκκλησία του Δήμου ονομαζόταν η συνέλευση του λαού στην αρχαία Σπάρτη.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **(6 Μονάδες)**

Να απαντήσετε σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις πιο κάτω ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **τρεις (3) μονάδες**.

1.Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω σύμφωνα με τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α) Β΄ Ελληνικός Αποικισμός (ένα (1) αίτιο, περιοχές αποικιακής εξάπλωσης, μία (1) συνέπεια)

(Μον.1,5)

β) Κυλώνειο άγος (τι ήταν, με ποιο πρόσωπο συνδέεται, αποτέλεσμα) (Μον.1,5)

2.α) Να γράψετε **ένα (1)** πολιτικό και **ένα (1)** οικονομικό **αίτιο** του Πελοποννησιακού πολέμου.

(Μον.1,5)

β) Να αναφέρετε ποια, κατά τη γνώμη σας, ήταν η σημαντικότερη **συνέπεια** του Πελοποννησιακού πολέμου, αιτιολογώντας την απάντησή σας. (Μον.1,5)

3.α) Πού αναπτύχθηκε ο Μινωικός πολιτισμός και από πού προήλθε η ονομασία αυτή; (Μον.1)

β) Να αναφέρετε **τέσσερα (4) κοινά χαρακτηριστικά** των Μινωικών ανακτόρων. (Μον.2)

<u>ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ</u> **(6 Μονάδες)**

Να απαντήσετε σε <u>ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ</u> από τις πιο κάτω ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1.

Α **Β**

α) Σε ποια ιστορική περίοδο ανήκουν τα πιο πάνω αγάλματα; (Μον.0,5)

β) Να αναγνωρίσετε τον τύπο των πιο πάνω αγαλμάτων και να γράψετε δύο (2) τουλάχιστον χαρακτηριστικά του καθενός. (Μον.2,5)

2. Αφού διαβάσετε την πιο κάτω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα.

«Δε χωρίζω τους ανθρώπους όπως κάνουν οι στενόμυαλοι σε Έλληνες και βαρβάρους. Δεν με ενδιαφέρει η καταγωγή των πολιτών ούτε η ράτσα που γεννήθηκαν. Τους καταμερίζω με μοναδικό κριτήριο την αρετή. Για μένα κάθε καλός ξένος είναι Έλληνας και κάθε κακός Έλληνας είναι χειρότερος από βάρβαρο. Αν ποτέ σας παρουσιαστούν διαφορές, δεν θα καταφύγετε ποτέ στα όπλα, παρά θα τις λύνετε ειρηνικά. Απ’ τη μεριά μου όλους τους θεωρώ ίσους, λευκούς και μελαμψούς και θα ήθελα να μην αισθάνεστε μόνο σαν υπήκοοι της κοινοπολιτείας μου, αλλά να νιώθετε όλοι σαν συμμέτοχοι και συνέταιροι. Όσο περνά απ’ το χέρι μου, θα προσπαθήσω να γίνουν πραγματικότητα αυτά που υπόσχομαι…».

Απόσπασμα από τον *«Όρκο»* του Μεγαλέξανδρου στην Όπη της Μεσοποταμίας (324 π.Χ.)

α) Ποια **πολιτική** εφάρμοσε ο Μέγας Αλέξανδρος στην αυτοκρατορία του σύμφωνα με την πιο πάνω πηγή; (Μον.1)

β) Να αναπτύξετε **τρεις (3) τρόπους** με τους οποίους προσπάθησε να υλοποιήσει την πολιτική αυτή. (Μον.2)

3.

Έξυπνες απαντήσεις Ο Λεωνίδας ο Σπαρτιάτης, όταν κάποιος από τους στρατιώτες του τού είπε: «Αρχηγέ, οι Πέρσες μας πλησιάζουν», απάντησε ήρεμα: «Ε και λοιπόν, και εμείς είμαστε πολύ κοντά τους». Ένας άλλος λίγο αργότερα είπε: «Ούτε τον ήλιο δεν θα μπορούμε να δούμε από τα βέλη των εχθρών μας», ο Λεωνίδας πάλι είχε έτοιμη την απάντηση: «Ωραία, θα είναι πολύ καλά, γιατί θα αγωνιστούμε κάτω από σκιά».
Σκηνές από τη ναυμαχία Στη ναυμαχία σκοτώθηκαν πολλοί από τους Πέρσες και τους συμμάχους τους και λίγοι από τους Έλληνες, γιατί αυτοί γνώριζαν κολύμπι. Έτσι, όταν τα καράβια βούλιαζαν και γλύτωναν, κολυμπούσαν και έβγαιναν στη Σαλαμίνα. Οι πιο πολλοί από τους βαρβάρους πνίγηκαν, γιατί δεν ήξεραν κολύμπι. Όταν τα καράβια τους άρχισαν να υποχωρούν, τα πιο πολλά βούλιαξαν. Μάλιστα έφταιγε το γεγονός πως εκείνα που βρίσκονταν πιο πίσω, στην προσπάθειά τους να περάσουν μπροστά, για να δείξουν στον βασιλιά ότι πολεμούσαν, έπεφταν πάνω στα δικά τους που υποχωρούσαν. Ο Ξέρξης ήταν πολύ λυπημένος και τα έβαζε με όλους. Καθισμένος στο θρόνο του στο βουνό Αιγάλεω έβλεπε απέναντι του τη Σαλαμίνα και παρακολουθούσε τη ναυμαχία. Αν κάποιος από τους δικούς του πολεμούσε γενναία, ρωτούσε να μάθει ποιος ήταν…Οι Αθηναίοι μέσα στον πανικό βύθιζαν όσα πλοία μπορούσαν. Όταν κάποια ξέφευγαν από τους Αθηναίους, έπεφταν στους Αιγινήτες. **Ηρόδοτος, *Ιστορία, Η΄,* 89-92 (διασκευή)**

Με βάση τις πιο πάνω πηγές αλλά και σύμφωνα με τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

α) Να ονομάσετε **δύο (2) μάχες** (είτε στην ξηρά είτε στη θάλασσα) που έγιναν στο πλαίσιο των περσικών πολέμων. (Μον.1)

β) Να αναφέρετε απλά το **αποτέλεσμα** της καθεμιάς ξεχωριστά. (Μον.1)

γ) Να αναφέρετε την **αφορμή** και την **πραγματική αιτία** των Περσικών πολέμων. (Μον.1)

<u>ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ</u> **(4 Μονάδες)**

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε <u>ΜΟΝΟ</u> στις δύο (2). Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.

1.

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω εικόνα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα εξής:

α) Να περιγράψετε ένα σπίτι του οικισμού της Χοιροκοιτίας της Νεολιθικής – Χαλκολιθικής εποχής (σχήμα και υλικά κατασκευής). (Μον. 1)

β) Να αναφέρετε και να επεξηγήσετε **δύο (2) κριτήρια** με τα οποία οι κάτοικοι των οικισμών της Νεολιθικής- Χαλκολιθικής εποχής επέλεγαν τον χώρο για την οικοδόμηση των σπιτιών τους.

(Μον. 1)

2.

Με τον αποικισμό της Κύπρου από τους Μυκηναίους το ελληνικό στοιχείο επικράτησε. Η γλώσσα, οι συνήθειες, η θρησκεία των Ελλήνων διαδόθηκαν ανάμεσα στους Κυπρίους, διαμορφώνοντας από την εποχή αυτή τον ελληνικό χαρακτήρα του κυπριακού λαού. Οι παλαιότεροι κάτοικοι του νησιού αφομοιώθηκαν και η γλώσσα τους ξεχάστηκε. Η αλλαγή αυτή πραγματοποιήθηκε με ειρηνικό τρόπο, γιατί ακριβώς οι Μυκηναίοι στην Κύπρο έφτασαν σαν έμποροι και άποικοι.

Ιστορία της Κύπρου, Κάτια Χατζηδημητρίου

Αφού μελετήσετε την πιο πάνω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα εξής:

α) Με ποιον τρόπο έγινε η εγκατάσταση των Μυκηναίων στην Κύπρο; (Μον.0,5)

β) Να αναφέρετε **τρεις (3) τομείς** στους οποίους διαπιστώνεται ο εξελληνισμός του νησιού από τους Μυκηναίους. (Μον.1,5)

3.

Τα αντιπερσικά αισθήματα θα εκδηλωθούν με την έκρηξη της Ιωνικής επανάστασης το 499 π.Χ., που αποτελεί την πρώτη προσπάθεια υποτελών του περσικού κράτους να ανακτήσουν την ελευθερία τους. Ο Ηρόδοτος σημειώνει ότι οι Κύπριοι προσχώρησαν εθελοντικά στην επανάσταση και ότι όλοι εκτός από τους Αμαθούσιους αποστάτησαν από το περσικό κράτος. Από τον ίδιο συγγραφέα αντλούμε τις πληροφορίες μας σχετικά με την αποστασία, τον πρωτεργάτη της, τον Ονήσιλο, και την έκβασή της…*

* υποτελής = υποδουλωμένος

Άννα Ραμού-Χαψιάδη, «Εξεγέρσεις Κυπρίων κατά την αρχαιότητα (έως τους ελληνιστικούς χρόνους)», στο συλλογικό τόμο *Κύπρος. Αγώνες ελευθερίας στην ελληνική ιστορία*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2010, σ. 72-73

Αφού μελετήσετε την πιο πάνω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα εξής:

α) Να αναφέρετε **δύο (2) λόγους** για τους οποίους ο Ονήσιλος ξεσήκωσε τους Κυπρίους εναντίον των Περσών. (Μον.1)

β) Να παρουσιάσετε **δύο (2) συνέπειες** που είχε η επανάσταση του Ονήσιλου για τους Κυπρίους. (Μον.1)

<u>ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ</u> **<u>Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ</u>**

Γιώργος Ιωάννου Β.Δ.

………………………. …………………………

Στέλλα Νεοφύτου Δρ Αγάθη Κυριάκου-Καμμά

……………………….

Έλενα Κωνσταντίνου

……………………….